

[Gustav Pedersen.]

Den højtærede handelsminister har foreslået loven forlænget uændret, og jeg vil for mit vedkommende mene, at det er det eneste rigtige at foreslå i dette øjeblik. Det betyder selvsagt ikke, at administrationen behøver at få eller skal have det samme omfang som tidligere. Men det er ikke muligt gennem selve loven at graduere de indgreb, der kan blive tale om, eller udpenne i særlige paragraffer de ændrede forhold, som administrationen kan komme ud for.

Jeg tror, jeg har lov til at sige det sådan, at der hos alle de partier, der har eller kan komme ud for et ansvar i forbindelse med denne lov, er enighed om, at vi er nødt til at have en bemyndigelse til regeringen. Det er nok muligt, at der ikke er enighed om, hvor vidtgående en sådan bemyndigelse bør være, men jeg har endnu ikke truffet nogen politiker fra de partier, som har været eller er i nærheden af ansvaret, der har hævdet, at det ville være muligt at lade alle forhold vedrørende samhandelen med udlandet og alle forhold vedrørende forsyningen med varer klare sig selv gennem de folk, der lever af at importere og videreforhandle disse varer.

Det afgørende er altså, at vilkårene for samhandelen med udlandet på dette tidspunkt ikke er af en sådan karakter, at man tør overlade det til tilfældighederne, hvordan udviklingen skal foregå. Jeg understreger, at hvad angår den aversion, der tid efter anden kommer til orde mod de tosidede handelsaftaler, som jo mere end noget andet gør det nødvendigt, at regeringen har myndighed til at skaffe respekt for sådanne handelsaftaler, kan man ikke adressere sin anke til den danske regering. Det er ikke den højtærede handelsminister, der er ansvarlig for, at der ude i verden i reglen kun er mulighed for at slutte tosidede handelsaftaler. Det er specielt ikke i vort lands interesse, at handelsaftalerne er så snævre, som tilfældet er. Med en sådan ensidig vareomsætning, som vi har for vore vigtige eksportvarers vedkommende, er vi interesseret i, at handelsaftalerne er så omfattende og så alsidige som muligt.

Det er altså ikke noget specielt ønske fra en socialdemokratisk handelsminister, at vi har disse vilkår, men vi har dem nu engang. Vore forhold er sådan, at vi i vid udstrækning er nødt til at have tosidede handelsaftaler for at få afsat de varer, som vi er nødt til at sælge for at skaffe os det, vi ikke kan få på anden måde end ved at købe det i andre lande. Alene deri ligger

mere end tilstrækkelig dokumentation for, at det ville være fuldkommen håbløst at tænke på at undlade at give regeringen beføjelse til at skaffe respekt for vore handelsaftaler eller undlade at give regeringen beføjelse til i nogen grad at dirigere varehandelen hen, hvor vi har brug for at få den dirigeret hen. Dertil kommer, at vi endnu ikke er blevet sådan stillet, at vi har råd til at sige, at det er ligegyldigt, hvad vi får for den valuta, vi har til rådighed. Vore forhold er ikke sådan, at vi kan sige til industrien, at der er råstoffer nok, at den bare kan købe, hvor det er billigst at købe, og så må den iøvrigt se at blive konkurrencedygtig. Så let går det ikke, og så enkel er tilstanden ikke blevet endnu. Vi har en række områder, hvorom det gælder, at det i virkeligheden er hele samfundets pligt at medvirke til, at der er de fornødne råstoffer til rådighed for den produktion, der er lige så uundværlig både for vor eksport og vor forsyning som importen af visse færdigvarer.

Når det imidlertid er sådan, at bemyndigelser er nødvendige, når det endvidere er en given ting, at rigsdagen ikke kan lave en lov så specificeret, at det i de enkelte paragraffer er bestemt, hvad der skal ske i hvert enkelt tilfælde, er der jo ingen vej udenom i første række at gøre loven til en bemyndigelseslov.

Man har hidtil, i hvert fald i den almindelige diskussion her på rigsdagen, altid været enig om, at rigsdagen skal ikke administrere; rigsdagen skal give love, men det er ministeriet, der skal administrere. Det kan ikke være en regel, der sættes til side i denne lov. Det må være ministeriet, som har det administrative apparat til sin rådighed, der også udfører og har ansvaret for det administrative arbejde. Det forhindrer selvsagt ikke, at ministeren — i dette tilfælde den højtærede handelsminister — gennem et udvalg holder rigsdagen à jour med de dispositioner, der træffes, og, hvor det drejer sig om vigtige eller afgørende dispositioner, rådfører sig med udvalget, inden dispositionerne træffes.

Det er sket — og det er sket i endda særdeles vid udstrækning, så længe der har været en socialdemokratisk handelsminister, men der var knap så meget af det, da det ærede medlem hr. Axel Kristensen var handelsminister. Da var den kontakt, der burde være med rigsdagen, jo af temmelig overfladisk karakter, medens der i det sidste par år har været en endda særdeles god kontakt mellem ministeriet og rigsdagens vareforsyningsudvalg om en række af de disposi-